

Фондация Програми за животните

Адрес за кореспонденция: Емил Кузманов, ул. "Янко Софийски Войвода" 18, 1164 София.
Тел.: 024682357. www.animalprograms.org. E-mail: pet@animalprograms.org

До:

Г-жа Десислава Танева
Министър на земеделието и храните
Бул. "Христо Ботев" 55
1040 София

Становище на Фондация Програми за животните относно някои предложения, включени в законопроектите за изменение на Закона за ветеринарно-медицинската дейност и Закона за защита на животните

28 януари 2015 г.

Уважаема Г-жо Министър,

На 15 януари 2015 г. на уебсайта на Министерството на земеделието и храните бяха публикувани два законопроекта за изменение на Закона за ветеринарно-медицинската дейност и Закона за защита на животните. Аз изразявам с настоящото писмо своето силно възмущение и категоричното несъгласие на Фондация Програми за животните по отношение на някои от търсените поправки. Долу представям нашите контрапредложения и съответните аргументи срещу най-порочните от тях.

1. Предложение относно § 2 и § 3 в законопроекта за изменение на Закона за ветеринарно-медицинската дейност

Добавянето на изразите "и котки," "и котките," "или котки," "или котка," "или котката" в съответните текстове на чл. 173 и 174 да отпадне.

Мотиви: Намерението всички стопани на котки в България, включително бедни или живеещи в отдалечен район, да бъдат обременени със задължението да водят регулярно животните си до най-близкия ветеринарен офис за поставяне на микрочип, изготвяне на паспорт, ваксинация срещу бяс и ежегодна реваксинация, както и с разходите за тези услуги, е неуместно и свързано с нереалистични очаквания. Това са мерки с приоритетна важност и успешна приложимост в контрола на кучетата. При сравнение, компонентите в

управлението на популацията от кучета и тези при котките, които са сравними по тежест, са два - възпитанието на отговорност у собствениците и хирургическата стерилизация. По-нататък следват различията, които са обусловени от различията в проявите на двата вида и взаимоотношенията на всеки един от тях с човека. Например, кучетата са счестени като представляващи определен риск за общественото здравеопазване, което представлява сериозен мотив за налагането на регистрационен режим. Същевременно, кучетата като цяло са по-силно обвързани с човека и по-податливи на регистрационен контрол. Котките като цяло са по-подвижни, по-лесно преминават от една субпопулация в друга и по-често променят своя статус спрямо човека. В допълнение, българските власти не отбелязаха прогрес в прилагането на режима за идентификация и регистрация на кучетата. В София бяха регистрирани едва около 5000 домашни кучета, докато предполагаемият брой на местната популация е около 130,000 животни. И формалното включване на котките в подобна програма преди наличието на съществени успехи вследствие на достатъчно дългото прилагане на добра практика при кучетата би имало повече негативни последици, включително обществено недоволство.

2. Предложение относно § 1 в законопроекта за изменение на Закона за защита на животните

Изразът "овладяване популацията на безстопанствените животни" в предлагания нов чл. 10 да бъде заменен с "контрол на кучетата".

Мотиви: Намерението за създаване на нов текст, който да налага контрол на котките съобразно правилата на Глава 7.7 от "Кодекса за здравеопазването на сухоземните животни" на Международната организация за здравеопазване на животните (OIE) е неприемливо. В действителност, цитираният раздел се отнася изцяло и само за кучета и мотивите от т. 1 важат изцяло тук. В допълнение, една национална програма би следвало дори чрез заглавието си да показва, че е насочена към решаването на основния проблем, именно нарастването на домашната популация, вместо към безкрайното третиране на последиците, т.е. свръхпопулацията от безстопанствени животни.

3. Предложение относно § 5 в законопроекта за изменение на Закона за защита на животните

Предложеното добавяне на изразите „и котки“, „и котката“ и „и/или котката“ в съответните текстове на чл. 37 да отпадне.

Мотиви: Чл. 37, ал. 1 от този закон препраща към чл. 174 от Закона за ветеринарно-медицинската дейност. Промените, чието отпадане е предложено тук, са свързани с оспорваните промени в чл. 174 от ЗВМД и мотивите за тяхното отпадане са същите.

4. Предложение относно § 9 в законопроекта за изменение на Закона за защита на животните

Предложените промени в чл. 47, ал. 4 на закона да отпаднат и алинея 4 също да отпадне.

Мотиви: Текстът в съществуващата алинея налага на общините необосновано ограничение, свързано с изграждането на приюти. Например, това изискване възпрепятства използването на съществуващи имоти в стопанските зони в границите на населените места, което на свой ред води до повишение на разходите за изграждане и експлоатация на нови и отдалечени имотни съоръжения. В допълнение, това изискване неминуемо причинява излишни затруднения в достъпа на гражданите, включително при случаите на издирване на изгубен домашен любимец или търсене на животно за осиновяване.

5. Предложение относно § 14 в законопроекта за изменение на Закона за защита на животните

Предложената промяна в чл. 56, ал. 1 да отпадне.

Мотиви: Предвидено е предприемането безусловно на мерки със съмнителна необходимост и ефективност по отношение на безстопанствените котки като събиране в приюти, микрочипиране, ваксинация и ежегодна реваксинация плюс съответните консумативи. Научната литература не съобщава за успешно прилагане на такава практика някъде по света. Лошите практики, наблюдавани все още при контрола на кучетата, институционалната съпротива откъм общините и продължаващата липса на траен успех правят намерението за успешно прилагане на подобни мерки спрямо котките да изглежда нереалистично и ненавременно. Например, за контрола на кучетата в София през последните осем-девет години бяха похарчени над 14 милиона лева. Според изявленията на официални лица, над 42,000 кучета бяха прибрали, но кастрираните-пуснати са в пъти по-малко. Това отдавна повдига допълнително въпроса за съдбата на всички останали, с които Столична община се е разпореждала. Въвеждането на подобна необоснована норма, свързана с котките, би предоставяло възможности за разгръщането на вече познати схеми за безкрайно източване на обществените финанси чрез отчитането на дейности и консумативи на книга. От съществено значение е числеността на безстопанствените котки в България. Тя вероятно варира през сезоните от 200,000 до 300,000 или дори повече. В допълнение, около 400,000 домашни, свободно излизащи котки биха се оказвали занапред под постоянната угроза да попадат в обсега на такива мероприятия. Предложената промяна би засегнала хиляди граждани лично и би водила до постоянни конфликти между тях и компетентните власти. Подобна инициатива би се отразила отрицателно на интересите на данъкоплатците, любителите на животни и практически всички категории котки в България - от удържаните вкъщи до напълно безпризорните.

6. Предложение относно § 15 в законопроекта за изменение на Закона за защита на животните

Предложената промяна в чл. 57 да отпадне.

Мотиви: Предлаганото изискване за "квалификация" в чл. 57 на закона би ограничило неоснователно правото на защитници на животните да участват в обществения контрол, свързан със спазването на същия закон. Така, основни права, предвидени сега в следващия чл. 58 и свързани с тяхната дейност, биха били отнети. Например, правото да получават от компетентните органи пълна информация относно спазване изискванията за защита на животните; или да сезират компетентните органи с искания за извършване на проверки относно спазване изискванията за защита на животните и да получават информация за резултатите от проверките; или да получават съдействие от компетентните органи на изпълнителната власт за предотвратяване на жестокост към животните. Трябва също да бъде отчетено, че обективността на преценката за състоянието на един приют или едно животно зависи отчасти от човешката съвест и отчасти от опита в контактите със животни. Защитниците на животни са хора, които обичайно имат богат опит в полагането на грижа за някакви животни и под някаква форма, докато съвестното отношение и мотивите на един дипломиран еколог при оценяване благоденствието на животните, отстранявани от улицата, може да бъдат поставяни под съмнение. Следователно, въвеждането на едно допълнително изискване за притежание, например, на диплома на еколог, би увеличило бездруго многото рискови фактори за благоденствието на животните, както например е непрозрачността в управлението на скитащите животни, и би възпрепятствало развитието на гражданското общество в България.

Допълнително предложение за създаването на нови алинеи в 33Ж

Да бъдат създадени нови алинеи 4 и 5 в чл. 44 на Закона за защита на животните, които да гласят:

“(5) Управителят на приют за животни изготвя доклад до кмета на общината на годишна база. Този доклад трябва да включва следното:

- 1. Броя на домашните любимци, по видове и породи, налични на 1 януари на отчетната година.*
- 2. Броя на домашните любимци по видове и породи, налични към 11:59 ч. на 31 декември на отчетната година.*
- 3. Броя на домашните любимци, по видове и породи, приети в приюта през отчетната година (включително задомените животни и тези, предадени на стопаните им, и върнати в приюта по време на отчетната година).*
- 4. Броя на домашните любимци, по видове и породи, предадени на стопаните им, които не са върнати в приюта по време на отчетната година.*

5. Броя на задомените домашни любимци, по видове и породи, които не са върнати в приюта по време на отчетната година.
6. Броя на домашните любимци, по видове и породи, прехвърлени на други организации, които да бъдат уточнени.
7. Броя на домашните любимци, по видове и породи, кастрирани и пуснати.
8. Броя на умъртвените домашните любимци, по видове и породи.
9. Броя на домашни любимци, по видове и породи, които са избягали или умрели от естествена смърт или са били обект на друго такова разпределение, което да бъде уточнено.
10. Докладът посочва методите за умъртвяване и начина на разпореждане с останките.
11. Размерът на публичното финансиране и на сумите от частното финансиране и източниците на такова, които са изразходвани за дейностите, които са предмет на доклада.

(6) Министърът на земеделието разработва и предоставя стандартен формуляр за отчет. Формулярът трябва да включва декларация, че лицето, изготвило доклада, удостоверява неговата вярност и точност.”

Мотиви: Фондация Програми за животните отдавна алармира компетентните институции и обществеността в България и чужбина за необходимост от включването на специални разпоредби в Закона за защита на животните, свързани с налагането на точни правила за подотчетност на управителите на приюти за животни. Настоящият закон съдържа текстове в чл. 40, ал. 2, които изискват твърде малко задължения в тази посока. Липсващата или неясната отчетност в контрола на скитащите животни възпрепятства прокарването на ефективни и основани на фактите политики в управлението на популациите от домашни любимци. Подобренията в този елемент биха подпомогнали установяването на прозрачен контрол на скитащите животни и гарантирането на хуманното отношение към тях. Райони по света като Северна Ирландия, Щат Мичиган и Вирджиния дават христоматийни примери за напредъка в контрола на животните там след въвеждането на законови задължения за изпращането на такива годишни отчети.

Допълнително становище относно представителството на важните заинтересовани страни в изготвянето на законопроектите

Аз настоятелно Ви моля също да осигурите преработката на двата законопроекта чрез свикването на нова работна група с участието на представители на общността за защита благоденствието на животните, включително на Фондация Програми за животните. Защитниците на животните са ключова заинтересована страна при подготовката на подобни законодателни промени и посочените горе фатални пороци в сегашните проекти са резултат от тяхното отсъствие в сегашната работна група. Недопустимо е пренебрегването на тази общност да бъде оправдавано с представителството на различна

общност, именно неправителствените организации, ангажирани с управлението на имотни съоръжения за скитащи животни, които имат обвързаност със Столична община. Това предизвиква основателно съмнение за съществуването на безпринципна договорка около промяната на законодателството. Успехът в контрола на животните изисква представителството и мнението на възможно по-широк кръг заинтересовани страни. Ролята на подобна работна група е свързана с постигането на обществено съгласие и подкрепа около целите на новото законодателство и планираните мероприятия.

Аз ще очаквам с надежда да получа Вашия отговор на направените възражения и предложения.

С уважение:
Емил Д. Кузманов
Изпълнителен директор